



hekwerk

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: pastorie	naam: Frisia Magna	Gemeentelijk monument
Plaats: Oldelamer	Huidige functie: woonhuis		Karakteristiek pand
Adres: Hoofdweg 53	MIP-code: FR-WES-316	Kadaster:	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		achter de rooilijn van de lintbebouwing aan de Hoofdweg, aan rand van het dorp
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		karakteristiek door ligging en volume
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		de landelijke omgeving, bomen en toegangshek als meerwaarde
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		een bouwlaag hoog pand met zolderverdieping onder afgeknot schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op nagenoeg vierkante plattegrond
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding met de omliggende gebouwen, middelgrote pastorie
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	blokvormig pand met natuursteen trapje, omlijste entree en hoekschoorstenen
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		frontgevel met daarin de entree duidelijk naar de openbare weg gericht
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door donkere bakstenen basement, gemetselde gootlijst
gehalte van de gevelcompositie		■	volledig symmetrische gevel, entree centraal gelegen met daarboven de dakkapel aan weerszijden twee vensters; goede vlakverdeling
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, gegolfde Friese pan, houten vensters, natuurst. trapje
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		roodbruine, bruinrode en gele baksteen, zwarte pan, witte kozijnen, blauwe ramen
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		dakkapel, omlijsting entree, krans in bovenlicht entree en toegangshek
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		toegangshek, de kap met dakkapel en authentieke pan, enkele vensters
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur, langs de Hoofdweg: waarlangs Oldelamer zich als een streekdorp heeft ontwikkeld
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>neoclassicisme</i> , <i>eclecticisme</i> , <i>historisme</i> .
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1880

Huidige bouwtechnische toestand:

goed. Plaatselijk achterstallig onderhoud (vensters)

Opmerkingen:

zesruit vensters vervangen door T-vensters. Serre grotendeels vernieuwd. Nieuwe achteraanbouw

Datum opname: maart 2010 / 21-10-2010

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Oldelamer
Adres: **Hoofdweg 53**

Oorspr. functie: pastorie
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-316

naam: **Frisia Magna**
Kadaster:

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent



Redengevende omschrijving:

De voormalige pastorie (Frisia Magna) is in 1880 aan de Hoofdweg in Oldelamer gebouwd in een niet uitgesproken zuivere bouwstijl maar in de trant van het Historisme (eclecticisme). In het straatbeeld is de voormalige pastorie beeldbepalend door de bijzondere ligging en het bouwvolume.

De woning op nagenoeg vierkant grondplan bestaat uit één bouwlaag en een zolderverdieping onder een afgeknot schilddak. De dakschilden zijn voorzien van zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen met bijpassende kepervorsten. Het platte dak is van lijstwerk voorzien en op de hoeken staan schoorstenen met borden. De brede symmetrische dakkapel is voorzien van vensteromlijstingen.

De voorgevel is volledig symmetrisch van opbouw, het entree is centraal gelegen en bereikbaar via een (nieuw) natuurstenen trapje. De entree is omlijst en bezit een dubbele deur en bovenlicht met snijwerk. Aan weerszijden van de entree zitten twee iets getoogde T-vensters.

De woning is opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband. De woning bezit een hoog gemetseld basement van een donkere baksteen. Aan de bovenzijde, onder de goot, zijn gele bakstenen gebruikt. Het gele metselwerk onder de goot bezit uitspringende metsellagen waardoor zich als gootlijst profileert.

Van de linker zijgevel is de oorspronkelijke indeling met zes getoogde vensters behouden. De ramen van de achterkamer zijn nog de authentieke zesruits-vensters. De overige ramen zijn reeds vervangen door T-vensters.

De rechter zijgevel is in hoofdopzet vergelijkbaar met de linker zijgevel. Recent is de serre uit ca. 1955 grotendeels vernieuwd. Tevens is aan de achterzijde een aanbouw aangebracht. Deze nieuwe aanbouw valt buiten de bescherming.

Karakteristiek is ook het toegangshek bij de straat. Dit authentieke gietijzeren dubbele hekwerk is behoudenswaardig en derhalve maakt dit hekwerk onderdeel uit van het gemeentelijk monument.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is goed met plaatselijk achterstallig onderhoud.

De gevels schoongemaakt en geheel voorzien van een nieuwe voeg. Ook zijn er ramen vernieuwd en zijn er diverse dakvensters en een collector aangebracht. De intrinsieke monumentale waarde zijn daarmee wel enigszins aangetast.

Motivatie:

De voormalige pastorie is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering aan de Hoofdweg, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van het dorp;
- de uitdrukking van een cultuurhistorische ontwikkeling;
- details als dakkapel, schoorstenen en hekwerk;
- De, in voldoende mate, aanwezige esthetische kwaliteit van het ontwerp;

